

Nr 18.

Ankom till riksdagens kansli den 6 februari 1931 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av vissa utav Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under fjärde huvudtiteln gjorda framställningar m. m.

(1:a avd.)

LANTFÖRSVARET.

1:o) Uti den till riksdagen avlätna, den 3 januari 1931 dagtecknade propositionen angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1931/1932 har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln (punkt 44 av det vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden samma dag) föreslagit riksdagen att upptaga ordinarie reservationsanslaget till vapen och ammunition m. m. med oförändrat belopp, 4,514,800 kronor.

Vapen- och
ammunition
m. m.
[44.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 103—107 av återopade statsrådsprotokollet.

Ordinarie reservationsanslaget till vapen och ammunition m. m. har i riksstaten för innevarande budgetår upptagits med 4,514,800 kronor. Anslagsbehovet har beräknats sålunda:

Titel I.	Artillerimateriel	kronor	552,800:—
Titel II.	Artilleriammunition	»	1,160,000:—
Titel III.	Materiel för målskjutningsövningar med artilleripjäser	»	62,500:—
Titel IV.	Handvapen och kulsprutemateriel m. m.	»	403,000:—
Titel V.	Handvapen- och kulspruteammunition m. m.	»	2,048,500:—
Titel VI.	Materiel för målskjutningsövningar med handvapen och kulsprutor m. m.	»	138,000:—
Titel VII.	Till artilleridepartementets förfogande för den industriella krigsberedskapen, för experiment och försök samt till oförutsedda utgifter	»	150,000:—
		Summa kronor	4,514,800:—

Vid beräkandet av anslagsbehovet för nästkommande budgetår har departementschefen ansett, att titlarna I, II, III, VI och VII böra upptagas
Bihang till riksdagens protokoll 1931. 6 saml. 13 häft. (Nr 18—19.) 261 31 1

med samma belopp, som för det nu löpande budgetåret beräknats. Med hänsyn till att anslagstiteln IV ansetts böra höjas med 50,000 kronor för bestridande av kostnader för vård av till övningar utlämnade kulsprutor, kulsprutegevär och granatkastare, har föreslagits, att till nämnda anslags-titel överflyttas ett belopp av 50,000 kronor från titeln V, som genom redu-cering av tillverkningskostnaderna för lös ammunition m/14 kunnat minskas med motsvarande belopp. Under anslagstitlarna IV och V — vilka för budgetåret 1930/1931 upptagits med respektive 403,000 kronor och 2,048,500 kronor — skulle alltså för nästkommande budgetår beräknas 453,000 kronor, respektive 1,998,500 kronor.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts för-slag, får hemställa,

att riksdagen må upptaga ordinarie reservationsanslaget till vapen och ammunition m. m. med oförändrat belopp, 4,514,800 kronor.

Engångs-
kostnader för
anskaffning
av artilleri-
materiel.

2:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 45) att till bestridande av engångskostnader för anskaffning av artillerimateriel för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 1,918,800 kronor.

[45.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 107 och 108 av åberopade stats-rådsprotokollet.

I kostnadsberäkningarna för den nya härordningen hava upptagits vissa engångskostnader för materielanskaffning. Ifrågavarande kostnader hava avsetts att fördelas på en period av tio år. För anskaffning av materiel, stående under artilleridepartementets förvaltning, har beräknats ett belopp av sammanlagt 19,188,000 kronor.

För bestridande av här ifrågavarande engångskostnader hava 1928, 1929 och 1930 års riksdagar å riksstaten för vart och ett av budgetåren 1928/1929, 1929/1930 och 1930/1931 såsom extra reservationsanslag anvisat en tionde-del av det för ändamålet avsedda engångskostnadsbeloppet eller 1,918,800 kronor.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till bestridande av *engångskostnader för anskaffning av artillerimateriel* för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reser-vationsanslag av 1,918,800 kronor.

Byggnader,
övningsfält
och skjut-
banor.

[49.]

3:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 49) att öka ordinarie reservationsanslaget till byggnader, övningsfält och skjutbanor, nu 2,606,000 kronor, med 88,300 kronor till 2,694,300 kronor.

Ordinarie reservationsanslaget till byggnader, övningsfält och skjutbanor har i riksstaten för innevarande budgetår upptagits med 2,606,000 kronor. Vid uppskattandet av anslagsbehovet har behållningen av hyror,

renden m. m. för nämnda budgetår beräknats till 111,500 kronor, varjämte för bestridande av utgifter från anslaget avsetts att tagas i anspråk ett belopp av 68,000 kronor, utgörande överskott å den för budgetåret 1927/1928 beräknade behållningen under anslagstiteln för arrende-, jordskylds- och tomtöresmedlen m. m. I den av Kungl. Maj:t den 30 maj 1930 fastställda staten för anslaget har sammanlagda medelstillgången under anslaget alltså upptagits med (2,606,000 + 111,500 + 68,000 =) 2,785,500 kronor.

Enligt de grunder, som framlades för 1915 års riksdag, hava de årliga kostnaderna för underhållet av lantförsvarets byggnader beräknats till $\frac{1}{2}$ procent av anläggningskostnaderna under 1—4 året, $\frac{3}{4}$ procent under 5—8 året och 1 procent från och med 9 året.

Rörande medelsbehovet under förevarande anslag för budgetåret 1931/1932 har arméförvaltningen anfört följande.

I enlighet med förenämnda beräkningsgrunder borde underhållsmedlen beträffande kasernetablissemang för Svea ingenjörkår, vilket vid budgetårets ingång varit i bruk under en tid av över 8 år, ökas med $\frac{1}{4}$ procent av anläggningskostnaden, 1,739,900 kronor, eller med 4,350 kronor. Enär särskilt förstärkningsanslag numera bortfallit, borde med hänsyn till såväl det sätt, på vilket nyssnämnda summa beräknats, som de grunder, enligt vilka byggnadsanslaget blivit efter förstärkningsanslagets bortfallande vid genomförandet av den nya härordningen beviljat, sagda summa ökas med 75 procent eller till 7,610 kronor.

För de byggnader, som enligt bilaga till 1922 års statsverksproposition, fjärde huvudtiteln (sid. 218), färdigstälts senast under samma år för en anläggningskostnad av 344,100 kronor, borde underhållsmedlen jämväl ökas med $\frac{1}{4}$ procent jämte, på grund av vad ovan anförts beträffande förstärkningsanslagets bortfallande, 75 procent å sålunda erhållet belopp eller med 1,505 kronor.

För de byggnader, som enligt bilaga till 1926 års statsverksproposition, fjärde huvudtiteln (sid. 176), färdigstälts senast under samma år för en anläggningskostnad av 568,284 kronor, borde underhållsmedlen ökas med $\frac{1}{4}$ procent eller med 1,420 kronor.

Vidare beräknades genom fortifikationsdepartementets försorg komma att före den 1 juli 1931 uppföras nedan angivna byggnader, för vilka underhållsmedel från sagda tid erfordrades. Anläggningskostnaderna för desamma beräknades uppgå till nedanstående belopp:

Kulspruteskjutbana vid Västernorrlands regemente	kronor 13,000: —
Till Stockholm, Strängnäs, Linköping och Växjö flyttade förrädsbyggnader från nedlagda kasernetablissemang i Sala, Örebro och Jönköping.....	» 287,000: —
	<hr/> Summa kronor 300,000: —

Enligt förutnämnda beräkningsgrunder erfordrades för underhåll av dessa byggnader under ifrågavarande budgetår $\frac{1}{2}$ procent av anläggningskostnaderna eller 1,500 kronor.

Till följd av, bland annat, bestämmelserna angående inkallandet av till ersättningsreserven uttagna värnpliktiga samt ordnandet av handräckningstjänsten

(generalorder den 18 juni 1926, nr 1043) hade det under de senaste åren blivit allt svårare vid truppförbanden att för kasernvården erhålla handräkningspersonal, varigenom utförandet av vanliga underhålls- och reparationsarbeten med truppförbandens egna arbetskrafter, såsom föreskrevs i kasernvårdsreglementet § 4 mom. 2, icke kunnat ske i samma utsträckning som förut. På grund härav måste till truppförbanden m. fl. utgående underhålls- och reparationsanslag, som redan förut visat sig knappt tillräckliga, numera betecknas såsom varande otillräckliga. Underhållsmedlen för etablissemangen, i all synnerhet för de äldre av dem, torde nämligen med nuvarande beräkningsgrund för anslag till underhåll utav $\frac{1}{2}$ —1 procent av anläggningskostnaderna få anses vara — i jämförelse med de väsentligt högre underhållskostnader, varmed andra myndigheter torde räkna — så lågt satta, att en minskning i tillgång på egna arbetskrafter för kasernvården måste ogynnsamt inverka på sagda vård. Underhållsstandarden för flera etablissemang befunde sig ock i märkbart nedgående. Fortifikationsdepartementet ansåge, att omfördälda minskning av truppförbandens m. fl. tillgång på egna arbetskrafter för kasernvården nödvändiggjorde en ökning av byggnadsanslaget med 205,000 kronor, utgörande i medeltal 4,360 kronor för vart och ett av 47 etablissemang.

Med anledning av att förutvarande Vaxholms grenadjärregementets sjukhus numera överlämnats till Vaxholms kustartilleriregementets vård och förvaltning, kunde byggnadsanslaget minskas med 980 kronor.

Överlämnandet av förutvarande Andra livgrenadjärregementets lägerområde å Malmen till flygvapnets förvaltning medförde däremot icke någon minskning av byggnadsanslaget, enär sagda anslag, som under de senaste åren visserligen bestritt kostnaderna för nödvändigt underhåll av lägerområdet, icke inrymde underhållsmedel för därvarande byggnader m. m.

Med hänsyn till vad i det föregående anförts, borde byggnadsanslaget ökas med (7,610 + 1,505 + 1,420 + 1,500 + 205,000 =) 217,035 kronor och minskas med 980 kronor, vilket utgjorde en ökning med i runt tal 216,100 kronor, eller från 2,785,500 kronor till i runt tal 3,001,600 kronor.

För budgetåret 1931/1932 hade inkomster och utgifter beträffande de fastigheter, vilka förut redovisats under arrende-, jordskylds- och tomtöresmedlen samt Järvafältets arrendemedel, beräknats sålunda:

Myndigheter m. m.	Beräknade inkomster kronor	Beräknade utgifter kronor
Södra arméfördelningen	130,383	108,928
Västra "	137,481	125,594
Östra "	275,111	177,538
Norra "	61,298	53,845
Övre Norrland.....	1,450	935
Boden.....	54,887	54,500
Gotland.....	21,018	18,794
Vissa myndigheter.....	16,802	5,945
	698,430	546,079
Fortifikationsdepartementets hyres- och arrendemedel (oförutsedda utgifter m. m.)	—	50,000
Summa kronor	698,430	596,079

Beräknade inkomster kronor 698,430: —
 » utgifter » 596,079: —

Beräknad behållning kronor 102,351: —

eller i runt tal 102,300 kronor.

Beträffande nyssnämnda fastigheter hade den verkliga behållningen för budgetåret 1928/1929 med 29,933 kronor 84 öre eller i runt tal med 30,000 kronor understigit den för samma budgetår beräknade behållningen, vilket berodde därpå, att numera såsom jordbruks- och skogsfastigheter betecknade fastigheter icke givit de för angivna budgetår beräknade inkomsterna.

Det för byggnadsanslaget beräknade medelsbehovet, 3,001,600 kronor, kunde minskas med förutnämnda beräknade behållning under budgetåret 1931/1932 av 102,300 kronor men borde på grund av jordbruks- och skogsfastigheternas minskade avkastning enligt ovan ökas med 30,000 kronor. Medelsbehovet kunde sålunda minskas med 72,300 kronor eller till 2,929,300 kronor.

På grund av vad sålunda anförts hemställde arméförvaltningen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att öka ordinarie reservationsanslaget till byggnader, övningsfält och skjutbanor, nu 2,606,000 kronor, med 323,300 kronor till 2,929,300 kronor.

Departementschefen har i ärendet anført följande.

»Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, har arméförvaltningen föreslagit ökning av ordinarie byggnadsanslaget med, bland annat, ett belopp av 205,000 kronor för bestridande av uppkommande merkostnader till följd av bristande tillgång på militär handräckningspersonal för kasernvärden. Samma förslag framställdes av ämbetsverket år 1929 men föranledde icke någon åtgärd från Kungl. Maj:ts sida. Icke heller nu synas tillräckliga skäl för ifrågasvarande anslagsökning föreligga, utan torde de hittillsvarande grunderna för uppskattandet av kostnaderna för byggnadsunderhållet böra tillämpas jämväl för nästkommande budgetår.

Den ökning av medelsanvisningen å anslaget med 30,000 kronor, som av arméförvaltningen ifrågasatts i anledning därav, att den verkliga behållningen av hyror och arrenden m. m. för budgetåret 1928/1929 med nyssnämnda belopp understigit vad i sådant avseende beräknats, finner jag mig icke kunna tillstyrka.

På grund av vad nu anförts och då jag icke i övrigt har något att erinra mot arméförvaltningens anslagsberäkning, förordar jag, att byggnadsanslaget för budgetåret 1931/1932 upptages med (2,929,300 — 205,000 — 30,000 =) 2,694,300 kronor.»

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må öka ordinarie reservationsanslaget till byggnader, övningsfält och skjutbanor, nu 2,606,000 kronor, med 88,300 kronor till 2,694,300 kronor.

4:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 50) att för ordnande av förläggningen vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 140,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 117—119 av återopade statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Ordnande av
förläggningen
vid skjut-
skolan för in-
fanteriet och
kavalleriet.

[50.]

För ifrågavarande ändamål har enligt en av arméförvaltningens fortifikationsdepartement uppgjord byggnadsplan beräknats en totalkostnad av 370,000 kronor.

I föreliggande fråga har 1930 års riksdag uttalat, att då riksdagen ansett, att ifrågavarande byggnadsplan borde godkännas, hade riksdagen, som funnit, att medelsbehovet för budgetåret 1930/1931 ej behövde upptagas till högre belopp än som av Kungl. Maj:t föreslagits eller 110,000 kronor, dock velat framhålla, att den omständigheten, att ej nu hela det för byggnadsplanens realiserande erforderliga beloppet av 370,000 kronor ställdes till förfogande, ej borde utgöra hinder för igångsättandet och förberedandet av samtliga sådana byggnadsarbeten, som i första hand borde komma till utförande.

Riksdagen anvisade alltså för ändamålet för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 110,000 kronor.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 20 augusti 1930 har fortifikationsdepartementet beräknat kostnaderna för de arbeten, som enligt departementets mening borde komma till utförande under en första byggnadsperiod, till 250,000 kronor. Då dessa arbeten ansetts böra fullbordas under år 1931, har Kungl. Maj:t föreslagit, att utöver det av 1930 års riksdag anvisade anslaget å 110,000 kronor ett belopp av 140,000 kronor ställes för budgetåret 1931/1932 till förfogande för ifrågavarande ändamål.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må för *ordnande av förläggningen vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet* för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 140,000 kronor.

Ång- och
värmecentral
m. m. vid
Bodens
artilleri-
regemente.
[54.]

5:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för anordnande av *ång- och värmecentral m. m. vid Bodens artilleriregemente* för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 110,000 kronor.

Central-
uppvärmning
i vissa
bostads-
byggnader i
Boden.
[55.]

6:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 55) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för anordnande av *centraluppvärmning i vissa bostadsbyggnader i Boden* för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 40,000 kronor.

Ersättning
till staden
Lund.
[68.]

7:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 68) att för gäldande av viss ersättning till staden Lund för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra anslag av 47,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 145—148 av åberopade statsrådsprotokollet.

I proposition den 21 februari 1930 (nr 177) föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att godkänna en vid propositionen fogad, den 2 och den 5 september 1929 mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt Lunds stad, å andra sidan, ingången preliminär överenskommelse angående reglerandet av vissa ersättningsanspråk med anledning av Södra skånska infanteriregementets förflyttning från Lund. Enligt bestämmelse i § 8 av överenskommelsen skulle kronan för tiden från och med den 1 juli 1930 och intill dess en i överenskommelsen närmare angiven sinnesslöanstalt, som avsåges att uppföras invid Lund, blivit färdig och tagits i bruk, till staden betala ersättning, som skulle utgå för tid intill den 30 september 1934 med belopp, beräknat efter 12,000 kronor för helt år, samt för tid efter den 30 september 1934 med belopp, beräknat efter 20,000 kronor för helt år. Enligt § 11 i överenskommelsen skulle vidare kronan utan ersättning med full äganderätt till staden överlåta dels stadsägan nr 473 eller ägilotterna nr 81 och 82 å Lunds stads östra fäladsmark, dels ock fastigheterna $\frac{1}{12}$ mantal Lilla Råby nr 10 eller Nilstorp nr 2 (Nilstorp 2⁴) i Lunds socken samt skatteaugmentsägen Maskängen i Hardeberga socken, varvid såsom tidpunkt för stadens tillträde av samtliga dessa fastigheter skulle räknas den 14 mars 1930.

Härjämte föreslog Kungl. Maj:t i nämnda proposition riksdagen att för bestridande av den i § 8 av överenskommelsen avsedda ersättningen åt Lunds stad för budgetåret 1930/1931 under riksstatens fjärde huvudtitel anvisa ett extra anslag av 12,000 kronor.

I skrivelse den 31 maj 1930 (nr 308) anförde riksdagen, att det syntes vara synnerligen fördelaktigt, därest fastigheterna Maskängen och Nilstorp nr 2 samt ägilotterna nr 81 och 82 — jämte vissa andra fastigheter — kunde disponeras för egnahemsbildning. Riksdagen ansåge sig därför icke kunna förorda, att de nämnda fastigheterna, på sätt föreslagits, överlämnades till staden Lund, utan syntes desamma böra för nu angivna ändamål bibehållas i statens ägo. Riksdagen anförde vidare, att då den i det preliminära avtalet mellan kasernkommittén och Lunds stad föreslagna överlåtelsen till staden av ifrågavarande fyra ägilotter endast utgjorde en detalj i uppgörelsen, staden enligt riksdagens mening icke torde komma att motsätta sig den sålunda föreslagna ändringen, därest staden i stället bereddes ett kontant vederlag härför. Beträffande storleken av denna ersättning ansåge riksdagen, att densamma med hänsyn till ifrågavarande fastigheters läge och uppgörelsens innehåll i övrigt skäligen borde bestämmas till 35,000 kronor. Riksdagen förutsatte i anledning härav, att Kungl. Maj:t komme att i denna fråga träffa överenskommelse med staden och att det ytterligare erforderliga beloppet under nästkommande budgetår äskades av Kungl. Maj:t, därest Kungl. Maj:t ej skulle finna skäl föreligga att av tillgängliga medel utanordna detsamma. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot den framlagda förslagsöverenskommelsen i övrigt, anmälde sålunda, att riksdagen dels under ovan angivna villkor godkänt den mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt Lunds

stad, å andra sidan, ingångna preliminära överenskommelsen, dels ock för bestridande av i § 8 i överenskommelsen avsedd ersättning åt Lunds stad för budgetåret 1930/1931 under riksstatens fjärde huvudtitel anvisat ett extra anslag av 12,000 kronor.

Genom brev den 20 juni 1930 uppdrog härefter *Kungl. Maj:t* åt arméförvaltningens fortifikationsdepartement att snarast möjligt å *Kungl. Maj:ts* och kronans vägnar, under förbehåll av *Kungl. Maj:ts* godkännande, med Lunds stad träffa avtal, innefattande sådan ändring av den i ärendet föreliggande preliminära överenskommelsen, som betingades av riksdagens ovanberörda beslut.

I anledning av nyssnämnda uppdrag överlämnade arméförvaltningens fortifikationsdepartement med en till *Kungl. Maj:t* ställd, gemensamt med civila departementet avläten skrivelse av den 23 augusti 1930 ett mellan fortifikationsdepartementet, under förbehåll av *Kungl. Maj:ts* godkännande, å ena, samt Lunds stad, å andra sidan, träffat nytt avtal i ämnet, dagtecknat den 28 juli och den 23 augusti 1930. I samband härmed anfördes i huvudsak följande.

På av fortifikationsdepartementet framställd förfrågan hade Lunds stads drätselkammare, enligt bemyndigande av stadsfullmäktige, förklarat sig villig att å stadens vägnar med *Kungl. Maj:t* och kronan träffa nytt avtal i den förevarande frågan, varvid staden i stället för de ovan omnämnda fastigheterna skulle tillerkännas ett kontant belopp av 35,000 kronor, att betalas till staden senast den 1 juli 1931.

Vid insändandet, efter verkställt undertecknande, till fortifikationsdepartementet av det nya kontraktet hade emellertid drätselkammaren — under framhållande att, oaktat drätselkammaren bemärkt, att staden enligt den tidigare preliminära överenskommelsen skulle haft rätt att tillträda de i densamma omnämnda fastigheterna, för vilka beloppet 35,000 kronor avsåge att utgöra vederlag, den 14 mars 1930, drätselkammaren dock godkänt fortifikationsdepartementets förslag, att staden skulle bekomma nämnda belopp senast den 1 juli 1931, och undertecknat kontraktsexemplaren, då drätselkammaren ej ansett denna fråga böra uppskjuta överenskommelsens träffande i ärendet — hemställt, att vid kontraktsexemplarens översändande till *Kungl. Maj:t* fortifikationsdepartementet måtte med påpekande av förhållandet söka utverka den räntegottgörelse åt staden, som departementet funne vara rättvis och billig, eller ock alternativt föreslå, att *Kungl. Maj:t* måtte, såsom ock av riksdagen förutsatts, finna skäl föreligga att av tillgängliga medel omedelbart utanordna ersättningsbeloppet.

I anslutning till vad riksdagen anført finge civila departementet framhålla, att, om *Kungl. Maj:t* skulle finna skäl att omedelbart utanordna förenämnda belopp å 35,000 kronor, detta syntes kunna anvisas å anslaget till extra utgifter.

Med anledning av det anförda hemställde *dels* fortifikationsdepartementet, att nyssnämnda kontrakt mellan departementet samt Lunds stads drätselkammare måtte av *Kungl. Maj:t* godkännas, *dels ock* fortifikations- och civila departementen — som ansåge, att någon räntegottgörelse till Lunds stad i förevarande avseende ej borde ifrågakomma, men att det kunde vara skäligt, att, på grund av vad stadens drätselkammare i ärendet anført, det staden tillkommande ersättningsbeloppet, 35,000 kronor, omedelbart utbetalades —

att samma belopp måtte av Kungl. Maj:t för ändamålet anvisas å anslaget till extra utgifter mot framtida ersättning från det anslag, för vilket medel borde äskas av riksdagen.

Genom beslut den 4 september 1930 godkände Kungl. Maj:t det med fortifikations- och civila departementens skrivelse överlämnade, mellan fortifikationsdepartementet och Lunds stad den 28 juli och den 23 augusti 1930 upprättade kontraktet. Härjämte medgav Kungl. Maj:t, att det staden jämlikt detta kontrakt tillkommande ersättningsbelopp av 35,000 kronor finge till staden omedelbart utbetalas samt avföras å lantförsvarets anslag till extra utgifter; och förklarade Kungl. Maj:t sig vilja framdeles taga under omprövning frågan om beloppets slutliga gäldande.

I sin skrivelse rörande lantförsvarets medelsbehov för budgetåret 1931/1932 har arméförvaltningen hemställt, att hos 1931 års riksdag måtte äskas erforderliga medel för bestridande av den ersättning å 12,000 kronor, som för tiden 1 juli 1931—30 juni 1932 skulle utgå till Lunds stad, ävensom för gäldandet av nyssnämnda belopp å 35,000 kronor, eller tillhopa 47,000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört följande.

»I enlighet med arméförvaltningens förslag torde medel böra av riksdagen begäras för bestridande av den staden Lund kontraktensligt tillkommande ersättningen å 12,000 kronor för tiden 1 juli 1931—30 juni 1932. Likaså finner jag mig böra tillstyrka ämbetsverkets förslag i vad angår det slutliga gäldandet av den gottgörelse å 35,000 kronor, som, på sätt förut nämnts, utgivits till staden. För ifrågavarande ändamål torde således å riksstaten för budgetåret 1931/1932 böra anvisas ett extra anslag av 47,000 kronor.»

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må för gäldande av viss *ersättning till staden Lund* för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra anslag av 47,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

SJÖFÖRSVARET.

8:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 88) att uppföra ordinarie reservationsanslaget till underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m. med oförändrat belopp, 5,900,000 kronor.

Underhåll av
flottans fartyg
och byggnader
m. m.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet sid. 180—184.

[88.]

Uti tvenne likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *E. Trygger m. fl.* (nr 69) samt den andra inom andra kammaren av herr *A. Lindman m. fl.* (nr 95) har hemställts, att riksdagen ville till under-

Motioner.

håll av flottans fartyg och byggnader m. m. för budgetåret 1931/1932 anvisa ett ordinarie reservationsanslag av 6,500,000 kronor.

Till stöd för sin framställning hava motionärerna anfört följande:

»I skrivelse rörande medelsbehovet under anslaget 'Underhåll av flottans fartyg och byggnader' för budgetåret 1931/1932, vilken skrivelse i huvudsak återgivits i statsverkspropositionen, fjärde huvudtiteln sid. 180 och följande, har marinförvaltningen påvisat, att flottans dyrbara materiel icke kan nöjaktigt underhållas med det reservationsanslag av 5,900,000 kronor, som av fjolårets riksdag för ändamålet anvisades. Ambetsverket beräknar, att ett belopp av 6,500,000 kronor är för ändamålet erforderligt.

Kungl. Maj:t har också funnit en höjning av anslagsbeloppet önskvärd, ifrågasätter icke — av statsfinansiella skäl — någon höjning utan hemställer, att anslaget för nästkommande budgetår måtte upptagas med samma belopp som för det nu löpande eller 5,900,000 kronor.

Enligt vår mening innebär det en synnerligen dålig ekonomi att icke underhålla statens egendom. Det är uppenbart, att den dyrbara sjökrigsmaterielen är från år måste undergå en värdeminskning, därest icke underhållsanslaget är tillräckligt, en minskning icke blott i dess penningvärde utan framför allt i dess stridsvärde. Det är uppenbart att flottans myndigheter i första rummet måste nedlägga underhållskostnader på de fartyg, som avses för sjöexpedition, under det att övriga fartygs underhåll först i andra hand blir tillgodosett. Ett för knappt tillmätt underhållsanslag kommer sålunda inom kort tid medföra, att alla de fartyg, vilka icke äro utrustade, komma i ett så trängande behov av översyn och underhåll, att de icke vid behov kunna mobiliseras inom beräknad tid utan först efter längre tids översyn kunna bliva disponibla för tjänstebruk.

Detta förhållande anse vi vara ur försvarssynpunkt så anmärkningsvärt, att vi icke tveka att tillstyrka det belopp som av marinförvaltningen beräknats erforderligt.»

Kungl. Maj:ts
förslag.

Av marinförvaltningen har medelsbehovet för budgetåret 1931/1932 beräknats till de belopp, som angivas i sista kolumnen av nedanstående tablå:

	Varvschefen Karlskrona.	Varvschefen Stockholm.	Summa.	Marinförvalt- ningen.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
1. Fartyg och båtar.				
Reservinventarier m. m.	191,600	68,700	260,300	250,000
Pansarskepp	862,300	180,300	1,042,600	827,400
Kryssare	669,300	104,400	773,700	773,700
Jagare	510,800	175,900	686,700	421,700
Torpedbåtar	—	3,200	3,200	—
Motortorpedbåtar	4,850	—	4,850	2,000
Undervattensbåtar	305,100	506,700	811,800	805,000
Specialfartyg	162,750	149,200	311,950	306,000
Vedettbåtar	363,250	243,500	606,750	327,600
Skeppsgossefartyg	181,900	—	181,900	181,900
Logementsfartyg	—	144,250	144,250	144,250
Transportmateriel samt mindre far- tyg och båtar m. m.	200,200	198,500	398,700	398,700
Torpedmateriel	105,000	90,000	195,000	195,000
Radiomateriel	22,000	38,700	60,700	60,700
Min-, spräng- och svepmateriel ...	9,000	34,000	43,000	43,000
Nautisk materiel	30,000	21,200	51,200	51,200
	3,618,050	1,958,550	5,576,600	4,788,150
2. Hus och byggnader	647,575	376,400	1,023,975	850,000
3. Avlöning till viss administrativ personal	55,500	64,000	119,500	119,500
4. Åtskilliga behov	60,950	92,800	153,750	153,750
	4,382,075	2,491,750	6,873,825	5,911,400
5. Byggnader i Marstrand	—	—	9,600	9,600
6. För omsättning av undervattens- båtars ackumulatorbatterier	—	—	300,000	300,000
7. Till marinförvaltningens disposi- tion	—	—	300,000	300,000
Summa summarum kronor	—	—	7,483,425	6,521,000

Beträffande medelsbehovet, som för budgetåret 1930/1931 av riksdagen upptagits med utgångspunkt från kostnadsberäkningarna för 1925 års marinorganisation, korrigerade med hänsyn till vissa sedermera inträdda förhållanden, har marinförvaltningen i avseende å budgetåret 1931/1932 bland annat anfört följande.

»Av det ovan anförda framginge, att det belopp, vartill 1925 års beräkningar ledde, icke utan avsevärda korrigeringar kunde läggas till grund för fastställandet av de anslag, som nu erfordrades, sedan över 5 år förflutit efter beräkningarnas utförande. Ersättningsbyggnadssakkunnigas beräkningar visade även betydligt högre belopp för underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m. efter delvis genomförd ersättningsbyggnad än vad som under de senaste åren beviljats. Även med reduktioner, vilka innebure icke tillrädliga inskränkningar av krigsberedskapen, kunde av myndigheterna begärda anslag, vilka beräknats med ledning av de senaste årens erfarenheter, icke bringas ned till det belopp, vartill 1929 års riksdag nedsatt underhållsanslaget.

Inkomster och utgifter för uthyrda bostadsfastigheter m. m. samt för Gustafsviks örlogsdepå beräknades uppgå till följande belopp.

	Inkomster.	Utgifter.
	Kronor.	Kronor.
Bostadsfastigheter i Karlskrona	50,000	37,000
» » Stockholm	12,000	—
Gustafsviks örlogsdepå	8,000	12,000
Summa	70,000	49,000

Behållningen beräknades sålunda komma att uppgå till (70,000 — 49,000 =) 21,000 kronor.

Härotöver beräknades hyresmedel komma att inflyta från områden i Djurgårdsstaden ävensom å Beckholmen och å Fjäderholmarna. Dessa hyresmedel skulle emellertid efter avdrag av erforderliga underhållskostnader m. m. för fastigheterna tillföras Stockholms varvs byggnadsfond.

I enlighet härmed och med den ovan angivna tablån skulle anslagsbehovet för underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m. uppgå till (6,521,000 — 21,000 =) 6,500,000 kronor.»

För egen del har departementschefen anfört följande:

»Av vad marinförvaltningen sålunda anfört synes framgå, att svårigheter för närvarande föreligga att inom ramen av det nu för underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m. utgående anslagsbeloppet kunna på ett fullt nöjaktigt sätt tillgodose de många och omfattande krav, som ställas på förevarande anslag. Med hänsyn härtill kunde en höjning av anslagsbeloppet anses önskvärd. Av statsfinansiella skäl finner jag mig dock icke nu böra ifrågasätta någon dylik höjning utan hemställer, att anslaget för nästa budgetår upptages med samma belopp som för det nu löpande budgetåret eller 5,900,000 kronor.»

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet har icke ansett skäl föreligga att tillstyrka anvisande av högre belopp än som beviljats av riksdagen för budgetåret 1930/1931 och som jämväl äskats av Kungl. Maj:t för budgetåret 1931/1932. Utskottet avstyrker alltså de väckta motionerna om beviljande av högre anslag samt hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herrar Tryggers m. fl. samt Lindmans m. fl. ovanberörda motioner (I: 69 och II: 95) i vad de skilja sig från Kungl. Maj:ts förslag, i riksstaten för budgetåret 1931/1932 upptaga ordinarie reservationsanslaget till underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m. med oförändrat belopp, 5,900,000 kronor.

*Befästningar,
kust-
artilleriets
kaserner
m. m.
[90.]*

9:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 90) att dels medgiva, att ill befästningar, kustartilleriets kaserner m. m. må disponeras å En per mille fonden förefintlig behållning med undantag av 58,000 kronor, dels ock minska ordinarie reservationsanslaget till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m., nu 320,000 kronor, med 20,000 kronor till 300,000 kronor.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 185—188.

Marinförvaltningen har beräknat medelsbehovet på följande sätt:

Vaxholms fästning	kronor	130,000:—
Karlskrona	>	»	106,000:—
Älvsborgs	>	»	51,000:—
Hemsö	>	»	1,500:—
		kronor	288,500:—
Till marinförvaltningens disposition för oförutsedda utgifter	>		84,500:—
		Summa kronor	373,000:—

Från detta belopp borde dock avgå beräknad behållning å hyres- och arrendemedel, 26,200 kronor, vadan det återstående medelsbehovet utgjorde (373,000 — 26,200 =) 346,800 kronor. Med anlitande av den av statskontoret förvaltade En per mille fonden borde anslagsbehovet kunna ytterligare minskas, så att detsamma även för nästkommande budgetår kunde begränsas till i runt tal 320,000 kronor.

Departementschefen har anfört följande:

»I skrivelse den 2 maj 1930, nr 175, i anledning av riksdagens år 1929 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för tiden 1 juli 1928—30 juni 1929 anhöll riksdagen, att Kungl. Maj:t måtte vid kommande statsregleringar vidtaga sådana åtgärder, att den å En per mille fonden förefintliga behållningen komme till användning för underhållet av Älvsborgs fästning.

I utlåtande den 30 augusti 1930 över riksdagens berörda framställning har marinförvaltningen anfört följande.

Vid utgången av budgetåret 1928/1929 hade En per mille fonden uppgått till ett belopp av 77,562 kronor 31 öre. Enligt från statskontoret under hand erhållen uppgift hade fonden vid utgången av budgetåret 1929/1930 ökat till 81,033 kronor 43 öre och kunde vid utgången av budgetåret 1930/1931 beräknas uppgå till cirka 84,500 kronor. I enlighet med vad marinförvaltningen anfört uti sin skrivelse rörande sjöförsvarets medelsbehov för budgetåret 1931/1932 hemställde ämbetsverket, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att av fondens medel finge disponeras

dels för ökning av skottvidden för vissa kanoner inom Älvsborgs fästning ett belopp av 18,000 kronor,

dels till konservering av Ny Älvsborgs fästning ett belopp av 40,000 kronor,

dels ock till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m., vad som återstode av fonden, sedan förenämnda av marinförvaltningen för andra ändamål äskade belopp, tillhoppa 58,000 kronor, därifrån undantagits, eller en beräknad summa av 26,500 kronor.

I häröver den 20 september 1930 avgivet yttrande har riksräkenskapsverket förklarat, att från riksräkenskapsverkets sida intet vore att erinra mot marinförvaltningens förslag till disposition av ifrågavarande fond.

Såsom framgår av den redogörelse för En per mille fonden, som lämnats av riksdagens år 1929 församlade revisorer (revisorernas berättelse del I, sid. 66—67), har nämnda fond tillkommit genom förordningen den 22 maj 1794 om en allmän nederlagsfrihet å utländska varor i Göteborg. I § 5 av oförmälda

förordning föreskrevs nämligen, att av sådana varor skulle uppbäras — förutom kronans nederlagsrecognition — 'En per Mille vid inkommandet och en dito vid utgåendet till fond för Allmänna Byggnader i Göteborg, hörande till militäriska behov och stadens försvar'. På grund av den förnyade nederlagsförordningen den 5 maj 1813 upphörde nyssnämnda avgift att utgå, och fondens inkomster hava sedan dess allenast bestått i räntor å utlånta medel och kapitalvinst å utlottade obligationer. Såsom marinförvaltningen anført, uppgick behållningen å fonden, vars förvaltning från och med år 1873 handhafs av statskontoret, vid utgången av budgetåret 1929/1930 till 81,033 kronor 43 öre, vilket belopp vid utgången av innevarande budgetår kan beräknas hava ökats till omkring 84,500 kronor.

Marinförvaltningens förslag i fråga om fondens disposition innebär, att större delen av densamma, 58,000 kronor, skall användas för ökning av skottvidden för vissa kanoner inom Älvsborgs fästning samt för konserveringsarbeten å Ny Älvsborgs fästning, under det att återstoden skall disponeras för sådana utgifter, som pläga bestridas av anslaget till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m., från vilket anslag underhållskostnaderna för Älvsborgs fästning gäldas.

Emot marinförvaltningens förslag, varigenom den å En per mille fonden förefintliga behållningen skulle komma till användning för underhåll och vård m. m. av nuvarande och äldre befästningsanordningar inom Älvsborgs fästning, har jag icke något att erinra. Till frågorna om ökning av skottvidden för vissa kanoner inom Älvsborgs fästning och om konservering av Ny Älvsborgs fästning återkommer jag i det följande.

Efter avdrag av de för ökning av skottvidden för vissa kanoner i Älvsborgs fästning samt för konservering av Ny Älvsborgs fästning avsedda beloppen, tillhopa 58,000 kronor, beräknas av En per mille fonden återstå omkring 26,500 kronor vid ingången av nästkommande budgetår. Därest, såsom av mig förordas, sistnämnda belopp får användas för underhåll av befästningar, kustartilleriets kaserner m. m., torde förevarande anslag i riksstaten för nästa budgetår icke behöva upptagas med så stort belopp, som av marinförvaltningen ifrågasatts, eller 320,000 kronor, utan synes mig anslagsbeloppet kunna begränsas till, i avrundat tal, 300,000 kronor. »

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot den föreslagna dispositionen av En per mille fonden. Ej heller föranleder den gjorda anslagsberäkningen till någon erinran från utskottets sida.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) medgiva, att till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m. må disponeras å En per mille fonden förefintlig behållning med undantag av 58,000 kronor ;

b) minska ordinarie reservationsanslaget till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m., nu 320,000 kronor, med 20,000 kronor till 300,000 kronor.

10:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 91) att öka ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets materiel m. m., nu 580,000 kronor, med 20,000 kronor till 600,000 kronor.

Kust-
artilleriets
materiel m. m.
[91.]

I sin framställning rörande sjöförsvarets medelsbehov för budgetåret 1930/1931 hemställde marinförvaltningen, att ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets materiel m. m., vilket i riksstaten för budgetåret 1929/1930 upptagits med ett belopp av 580,000 kronor, måtte för förstnämnda budgetår ökas till 671,000 kronor.

Vid ärendets anmälan inför Kungl. Maj:t i statsrådet den 3 januari 1930 framhöll föredragande departementschefen, att han i likhet med marinförvaltningen ansåge en ökning av förevarande anslag ofrånkomlig, därest kustartillerimaterielen skulle kunna underhållas på ett såväl ur ekonomisk synpunkt som med hänsyn till krigsberedskapen tillfredsställande sätt. Emellertid syntes den av marinförvaltningen äskade anslagssumman kunna reduceras till 626,000 kronor. Kungl. Maj:ts i enlighet härmed till riksdagen avlåtna förslag blev emellertid icke av riksdagen bifallet. Riksdagen fann nämligen skäl icke föreligga att höja anslaget och upptog alltså detsamma för budgetåret 1930/1931 med oförändrat belopp, 580,000 kronor.

Anslaget har enligt av Kungl. Maj:t fastställd stat fördelats sålunda:

Vaxholms fästning	kronor	286,080:—
Karlskrona	>	>	221,800:—
Älvsborgs	>	>	15,500:—
Hemsö	>	>	7,000:—
Till marinförvaltningens disposition för oförutsedda utgifter	>	>	49,620:—
		Summa kronor	580,000:—

Beträffande medelsbehovet under detta anslag för nästkommande budgetår har marinförvaltningen anfört följande.

För budgetåret 1931/1932 hade kommandanterna beräknat följande belopp erforderliga, nämligen kommandanten i Vaxholms fästning 388,525 kronor, befälhavande amiralen i Karlskrona 286,000 kronor, kommandanten i Älvsborgs fästning 15,700 kronor och kommandanten i Hemsö fästning 6,000 kronor, eller sammanlagt 696,225 kronor. Härtill komme kostnaderna för tillsyn och underhåll av anslagstavlor inom kustfästningarnas skyddsområden med 5,880 kronor. Då till marinförvaltningens disposition för oförutsedda utgifter borde beräknas ett belopp av omkring 60,000 kronor, skulle alltså det för budgetåret 1931/1932 erforderliga anslaget till kustartilleriets materiel m. m. uppgå till omkring 762,000 kronor. De senaste årens erfarenheter hade till fullo ådagalagt, att de till förfogande stående underhållsmedlen varit allt för knappt tilltagna. Materielen hade endast kunnat nödtorftigt underhållas, och blott genom eftersättande av underhållet hade kostnaderna härför kunnat hållas inom anslagsramen. Då det för innevarande budgetår beviljade anslaget avsevärt understegte det av marinförvaltningen såsom minimum beräknade beloppet, följde därav, att underhållet av brist på medel komme att ytterligare bliva lidande.

Enär under det senast förflutna budgetåret ett flertal nya batterier fullbordats och i samband därmed dels ny och dels från flottan överförd materiel tillförts fästningarna, ansåge sig marinförvaltningen icke kunna upptaga be-

loppen för underhåll av artilleri-, min- och radioinventarier till lägre belopp än det av kommandanterna härför som minimum beräknade, vilket innebure en ökning av det för innevarande budgetår av ämbetsverket beräknade anslaget till ifrågakvarande materiel med 19,000 kronor.

Vad beträffade anslagsbehovet för sjö- och lantförbindelser, krävdes även en ökning. Beträffande denna fråga hade chefen för kustartilleriet i skrivelse den 31 juli 1930 framhållit, att, enligt vad vid flera tillfällen i olika skrivelser och utredningar ådagalagts, tillgången på maskinpersonal vid kustartilleriet vore så liten, att driften och tillsynen av maskinanläggningar ombord och i land äventyrades och att de för tjänsten eller i övrigt erforderliga förbindelserna icke kunde i erforderlig och skäligen utsträckning upprätthållas. Även i fråga om minpersonal förelåge emellertid efter 1925 års omorganisation en avsevärd brist, vilken nödvändiggjorde, att såsom befälhavare å kommunikationsbåtar borde så långt lämpligen ske kunde avses förhyrd personal. Chefen för kustartilleriet tillstyrkte därför bestämt ett av kommandanten i Vaxholms fästning framlagt förslag om att för ifrågakvarande ändamål borde beräknas högre belopp.

Kommandantens förslag innebure en ökning av den av marinförvaltningen år 1929 beräknade summan för sjö- och lantförbindelser av omkring 10,000 kronor. Den totala ökningen skulle således utgöra (19,000 + 10,000 =) 29,000 kronor. Marinförvaltningen ansåge sig alltså för budgetåret 1931/1932 kunna beräkna medelsbehovet för kustartilleriets materiel m. m. till ett belopp av (671,000 + 29,000 =) 700,000 kronor.

Med hänsyn till vad myndigheterna i ärendet anfört har en ökning av medelsanvisningen syntts departementschefen vara erforderlig. En så betydande anslagsförhöjning som den av marinförvaltningen ifrågasatta har departementschefen emellertid icke tillstyrkt, utan föreslagit, att anslagsbeloppet skulle bestämmas till 600,000 kronor.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet har ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att riksdagen må öka ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets materiel m. m., nu 580,000 kronor, med 20,000 kronor till 600,000 kronor.

*Konservering
av Ny
Älvsborgs
fästning.
[100.]*

11:o Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 100) får utskottet, under hänvisning till vad under punkt 9:o här ovan anförts, hemställa,

att riksdagen må medgiva att till konservering av Ny Älvsborgs fästning må disponeras ett belopp av 40,000 kronor från En per mille fonden.

*Ökning av
skottvidden
för vissa
kanoner inom
Älvsborgs
fästning.
[115.]*

12:o I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 115) får utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, under hänvisning till vad under punkt 9:o här ovan anförts, hemställa,

att riksdagen må medgiva, att för ökning av skottvidden för vissa kanoner inom Älvsborgs fästning må disponeras ett belopp av 18,000 kronor från En per mille fonden.

FLYGVAPNET.

13:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 136) hemställer utskottet,

att riksdagen må för installerande av *uppvärmningsanläggning inom kanslihuset i 1. flygkårens etablissemang i Västerås* för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 25,000 kronor.

Uppvärmningsanläggning inom kanslihuset i 1. flygkårens etablissemang i Västerås.

[136.]

14:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 138) hemställer utskottet,

att riksdagen må för utförande av vissa *uppmuddringsarbeten m. m. vid sjöflygstationen i Karlskrona* för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 30,000 kronor.

Uppmuddringsarbeten m. m. vid sjöflygstationen i Karlskrona.

[138.]

15:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 143) får utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, hemställa,

att riksdagen må till anskaffning av *markradiostationer* för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 30,000 kronor

Markradiostationer.

[143.]

Stockholm den 6 februari 1931.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, Olof Olsson, O. Bergqvist, J. Nilsson i Malmö, C. P. V. Nilsson i Gränebo, N. J. M. Svensson i Kompersmåla, E. J. G. Rosén, E. A. Lundell, C. I. Asplund, J. G. Waller och C. G. V. Hammar skjöld;

från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, A. Wiklund i Brattfors, C. R. Jansson i Falun, P. Nilsson i Bonarp, S. Bengtsson i Norup, A. Å:son Törnkvist i Karlskrona, G. Strindlund, B. F:son Holmgren, E. G. E. Eriksson i Stockholm, J. Olofsson i Digernäs, S. Persson i Fritorp och K. S. V. Ward.

Reservationer:

vid *punkt 8:o*) (underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m.) av herrar *Bergqvist, Nilsson* i Gränebo, *Svensson* i Kompersmåla, *Lundell, Hammarskjöld, Wiklund, Nilsson* i Bonarp, *Strindlund, Holmgren* och *Persson* i Fritorp, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Utskottet, som ansluter sig till de synpunkter, vilka anförts i de väckta motionerna, har ansett, att ett belopp av 6,500,000 kronor är erforderligt för underhåll av flottans fartyg och byggnader under budgetåret 1931/1932.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till herrar *Tryggers* m. fl. samt *Lindmans* m. fl. ovanberörda motioner (I: 69 och II: 95) öka ordinarie reservationsanslaget till underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m., nu 5,900,000 kronor, med 600,000 kronor till 6,500,000 kronor.»

vid *punkt 10:o*) (kustartilleriets materiel m. m.) av herrar *Lindblad, Olof Olsson, Nilsson* i Malmö, *Asplund, Walles, Anderson* i Råstock, *Jansson* i Falun, *Törnkvist* i Karlskrona, *Eriksson* i Stockholm, *Olofsson* i Digernäs och *Ward*, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Utskottet har icke funnit anledning föreligga att tillstyrka anvisande av högre anslag än som ansetts bliva erforderligt enligt de till grund för 1925 års marinorganisation liggande beräkningarna eller 410,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets materiel m. m., nu 580,000 kronor, med 170,000 kronor till 410,000 kronor.»